

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2022 roku tutejszy Sąd ogłosił upadłość R. W. osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej.

W toku postępowania upadłościowego syndyk sporządził informację, że zachodzą przesłanki do umorzenia zobowiązań upadłej bez ustalania planu spłaty wierzycieli. Na uzasadnienie swego stanowiska powołał się na podeszły wiek upadłej oraz jej zły stan zdrowia i wywiódł, że upadła jest trwale niezdolna do realizowania planu spłaty na rzecz wierzycieli.

W odpowiedzi na zobowiązanie syndyka stanowisko w sprawie zajęli występujący w sprawie wierzyciele.

(...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. sprzeciwił się umorzeniu zobowiązań upadłej i wniósł o ustalenie planu spłat.

Wierzyciel (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycji Zamknięty z siedzibą w W. także nie wyraził zgody na umorzenie zobowiązań upadłej bez ustalenia planu spłaty, jednocześnie wnosząc o ustalenie iż upadła doprowadziła do swojej niewypłacalności w wyniku umyślnego działania lub co najmniej w wyniku rażącego niedbalstwa. W związku z tym wierzyciel wniósł o ustalenie planu spłaty w wysokości (...) zł miesięcznie przez okres (...) miesięcy. W przypadku ustalenia, iż upadła nie doprowadziła do swojej niewypłacalności z winy umyślnej lub w skutek rażącego niedbalstwa, wierzyciel wniósł o ustalenie planu spłaty w wysokości (...) zł miesięcznie przez okres (...) miesięcy.

Wierzyciel (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycji Zamknięty z siedzibą w W. sprzeciwił się umorzeniu zobowiązań upadłej bez ustalenia planu spłaty i wniósł o ustalenie iż upadła doprowadziła do swojej niewypłacalności w wyniku umyślnego działania lub co najmniej w wyniku rażącego niedbalstwa. Upadła jego zdaniem powinna uiszczać raty w wysokości (...) zł miesięcznie przez okres (...) miesięcy, a w przypadku ustalenia przez sąd, iż upadła nie doprowadziła do swojej niewypłacalności z winy umyślnej lub w skutek rażącego niedbalstwa, wniósł o ustalenie okresu planu spłaty na (...) miesięcy.

Na rozprawie w dniu 16 grudnia 2022 roku upadła wniosła o umorzenie zobowiązań bez ustalenia planu spłaty wierzycieli.

W toku postępowania upadłościowego uzyskano wpływy z tytułu zajęcia świadczenia socjalnego upadłej, które pozwoliły na pokrycie kosztów postępowania w niewielkiej części. Niepokryte koszty postępowania wyniosły (...) zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

- w zakresie przyczyn niewypłacalności upadłej:

Pierwsze zobowiązanie upadła zaciągnęła w momencie, gdy podupadła na zdrowiu. Upadła była wdową i utrzymywała się z renty rodzinnej po zmarłym mężu. Potrzebowała pieniędzy na leczenie i z tego powodu zaciągnęła zobowiązanie, które na bieżąco spłacała. Kolejne zobowiązania upadła zaciągnęła na rzecz córki L. K., która ją do tego namówiła. W dalszej kolejności L. K. przekonała upadłą do darowizny mieszkania na jej rzecz. Córka upadłej mieszkała wówczas w H. (...). L. K. obiecała upadłej, że sprzeda mieszkanie, spłaci zobowiązania upadłej, a resztę pieniędzy przeznaczy na wspólne życie w H. (...). Córka upadłej deklarowała, że zabierze upadłą do H. (...) i się nią zajmie. Upadła uznała to za świetne rozwiązanie, zwłaszcza, że była już w takim wieku, że potrzebowała pomocy w codziennym życiu i nie chciała dalej mieszkać sama. Pomimo wcześniejszych deklaracji córka upadłej po sprzedaży mieszkania nie spłaciła długów upadłej. Córka upadłej zabrała wszystkie pieniądze ze sprzedaży mieszkania dla siebie. Upadła przeprowadziła się do H. (...), gdzie zamieszkała ze swoją córką i zięciem. Po kilku miesiącach córka i zięć upadłej porzucili ją w wynajętym mieszkaniu, za które jak się okazało nie płacili. Upadła dzięki pomocy wnuczki wróciła do Polski i zamieszkała w

ośrodka dla bezdomnych, w którym spędziła dwa lata. Od lutego 2019 r. upadła przebywa w Domu Pomocy Społecznej w G..

(dowód: oświadczenie syndyka zawarte w piśmie informującym o wystąpieniu przesłanek do umorzenia zobowiązań upadłej k. 15-19, zeznania upadłej k. 63-63v, akta sprawy VI GU 861/21: oświadczenie upadłej zawarte w uzasadnieniu wniosku o ogłoszenie upadłości k. 9v)

- w zakresie aktualnej sytuacji osobistej i finansowej upadłej:

R. W. ma (...) lat, z zawodu jest krawcową. Upadła jest wdową, nie utrzymuje kontaktu z dziećmi. Obecnie przebywa w Domu Pomocy Społecznej w G.. Upadła otrzymuje rentę rodzinną w wysokości (...) zł netto, a także dodatek pielęgnacyjny w kwocie (...) zł miesięcznie.

(dowód: oświadczenie syndyka zawarte w piśmie informującym o wystąpieniu przesłanek do umorzenia zobowiązań upadłej k. 15-19, decyzja o waloryzacji renty rodzinnej k. 20, decyzja o skierowaniu na pobyt stały w domu pomocy społecznej k. 25, zeznania upadłej k. 63)

Upadła od 2017 roku legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Choruje na schorzenia związane z dysfunkcją narządu ruchu, m.in. (...). Cierpi także na choroby o podłożu (...). W przeszłości zdiagnozowano u niej (...). Upadła wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji.

(dowód: akta sprawy VI GU 861/21: oświadczenie upadłej zawarte w uzasadnieniu wniosku o ogłoszenie upadłości k. 9v, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 17)

Na mocy decyzji Prezydenta Miasta G. z dnia 12 sierpnia 2022 roku, upadła zobowiązana jest płacić za pobyt w Domu Opieki Społecznej 70 % dochodu, co daje kwotę (...) zł. W ośrodku upadła ma zapewnione zakwaterowanie i wyżywienie. Pozostała część świadczenia upadłej przekazywana jest do depozytu ośrodka, a środki te przeznaczone są na zakup leków i innych niezbędnych dla upadłej rzeczy. W zależności od miesięcznych potrzeb upadłej zwracana jest jej nadwyżka z depozytu, o ile taka wystąpi.

(dowód: oświadczenie syndyka zawarte w piśmie informującym o wystąpieniu przesłanek do umorzenia zobowiązań upadłej k. 15-19, decyzja k. 21, zeznania upadłej k. 63)

Minimum socjalne dla jednoosobowego gospodarstwa emeryckiego w III kwartale 2022 r. wynosiło 1.483,63 zł.

(bezsporne, nadto: ogólnodostępne w internecie publikacje Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach sprawy o sygn. akt VI GU 861/21, które to dokumenty uznał za wiarygodne wobec braku jakichkolwiek podstaw do ich zakwestionowania.

Jako wiarygodny Sąd ocenił również dowód z przesłuchania upadłej. Jej relacja była bowiem spójna i logiczna, znajdowała także potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach. Ponadto opisywana przez upadłą sytuacja majątkowa i osobista została w toku postępowania zweryfikowana przez syndyka, który potwierdził prawdziwość jej zeznań w tym zakresie. Wskazać przy tym należy, że w świetle aktualnie obowiązujących przepisów przeprowadzenie wszelkich czynności zmierzających do ustalenia planu spłaty zostało powierzone syndykowi i to on, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, w tym pozyskanej od stosownych instytucji, jak również na podstawie faktycznej weryfikacji sytuacji upadłej dokonuje ustaleń co do sytuacji upadłego i stosownie do nich sporządza projekt planu

splaty bądź też składa informację, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 491^{14a} ust. 1 lub art. 491¹⁶ ust. 1 lub 2a pr. up.

W myśl art. 491⁹ ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. (Dz.U. 2020 poz. 1228 ze zm., dalej jako: pu) Sąd ustala wynagrodzenie syndyka w postępowaniu prowadzonym według przepisów niniejszego tytułu biorąc pod uwagę wysokość funduszy masy upadłości, stopień zaspokojenia wierzycieli, nakład pracy, zakres czynności podejmowanych w postępowaniu, stopień ich trudności oraz czas trwania postępowania. Wynagrodzenie syndyka ustala się w wysokości od jednej czwartej przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do jego dwukrotności (ust. 2). W szczególnie uzasadnionych przypadkach sąd może ustalić wynagrodzenie syndyka w wysokości do czterokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione zwiększonym nakładem pracy syndyka wynikającym w szczególności ze stopnia skomplikowania postępowania oraz liczby wierzycieli (ust. 3). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2021 r. wynosiło 6.220,80 zł.

Zgodnie z art. 491⁷ ust. 1 pu w przypadku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na pokrycie kosztów postępowania albo w masie upadłości brak jest płynnych funduszy na ich pokrycie, koszty te pokrywa tymczasowo Skarb Państwa.

Zgodnie z art. 491¹⁴ ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 poz. 1228, dalej jako: pr. up.) po upływie terminu do zgłaszania wierzytelności i przeprowadzeniu likwidacji majątku wchodzącego w skład masy upadłości syndyk składa sądowi projekt planu spłaty wierzycieli z uzasadnieniem albo informację, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 491^{14a} ust. 1 lub art. 491¹⁶ ust. 1 lub 2a pu.

Stosownie zaś do treści art. 491¹⁶ ust. 1 pr. up. sąd umarza zobowiązania upadłego bez ustalenia planu spłaty wierzycieli, jeśli osobista sytuacja upadłego w oczywisty sposób wskazuje, że jest on trwale niezdolny do dokonywania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli.

W pkt I postanowienia Sąd na podstawie art. 491⁹ ust. 1 pu ustalił wynagrodzenie syndyka na kwotę (...) zł brutto, gdyż kwota ta mieściła się w granicach wyznaczonych art. 491⁹ ust. 2 pu. Nadto przyznane wynagrodzenie uwzględniało dyrektywy zawarte w art. 491⁹ ust. 1 pu i jest adekwatne do nakładu pracy syndyka w niniejszym postępowaniu.

W pkt II postanowienia Sąd na podstawie art. 491⁽⁷⁾ ust. 1 pu Sąd przyznał syndykowi kwotę (...) zł tytułem zaliczki na pokrycie kosztów postępowania. Łącznie koszty postępowania, które nie znalazły pokrycia w masie wynosiły (...) zł, jednak do kwoty (...) zł zostały pokryte z wcześniej przyznanej syndykowi zaliczki.

W pkt III postanowienia Sąd umorzył bez ustalenia planu spłaty wierzycieli zobowiązania upadłej.

W przedmiotowej sprawie Sąd uznał za oczywiste, że sytuacja osobista upadłej jednoznacznie wskazuje, że nie jest ona i nie będzie zdolna do dokonania jakichkolwiek spłat w ramach planu spłaty wierzycieli.

Upadła ma bowiem (...) lat, legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z powodu dysfunkcji (...), a także z powodu schorzeń (...). Jak wynika z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności upadła jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Powyższe bezwzględnie świadczy o tym, że upadła nie ma możliwości podjęcia jakiejkolwiek pracy zarobkowej. Jej dochód stanowi renta rodzinna wraz z dodatkami w łącznej kwocie ok. (...) zł, co nie pozwala jej na pokrycie nawet podstawowych potrzeb. Upadła nie ma kontaktu z najbliższymi, co sprawia że nie może liczyć na jakąkolwiek pomoc finansową z ich strony. Podsumowując powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że upadła nie jest w stanie w jakikolwiek sposób zwiększyć swoich dochodów.

Odnosząc się zaś do podanych przez upadłą wydatków wskazać należy, że jawiły się one jako uzasadnione i niewygórowane. Upadła przebywa w Domu Opieki Społecznej, na co przeznaczona 70 % dochodu, natomiast pozostała część przekazywana jest do depozytu ośrodka, który z tych pieniędzy zaopatruje upadłą w leki i inne niezbędne rzeczy życia codziennego. Ewentualna nadwyżka przekazywana jest upadłej.

W tym miejscu wskazać należy, że dwóch wierzycieli, posilkując się minimum socjalnym opublikowanym przez Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych wskazali, że jako granicę niezbędnych wydatków związanych z kosztami utrzymania należy przyjąć właśnie granicę minimum socjalnego, które dla pojedynczego gospodarstwa emeryckiego w III kwartale 2022 r. wynosiło 1.483,63 zł. Należy jednak podkreślić, że rzeczony minimum jest pewnym ogólnym szacunkiem, który nie uwzględnia wszystkich kosztów jakie mogą w danym konkretnym przypadku wystąpić. Wskaźniki te mogą mieć jedynie charakter pomocniczy i wyznaczać pewne standardy, nieuprawnione jest jednak mechaniczne ich stosowanie bez zbadania okoliczności konkretnej sprawy. Środki, którymi upadła dysponuje na utrzymanie są wprawdzie większe, jednakże należy przypomnieć iż upadła na sam pobyt w Domu Opieki Społecznej przekazuje (...) zł, co już przewyższa wartość szacowanego minimum socjalnego. Podkreślenia także wymaga fakt, iż upadła w Domu Opieki Społecznej zapewnione ma jedynie zakwaterowanie i wyżywienie. Musi więc wygospodarować środki na zakup leków i zapewnienie innych niezbędnych potrzeb. Zdaniem wierzycieli, upadła jest w stanie płacić miesięczne raty w wysokości (...) zł, bowiem do masy upadłości w toku postępowania wpływała kwota (...) zł miesięcznie. Jednakże kwota, która wówczas pozostawała upadłej nie wystarczała na przekazanie środków do depozytu ośrodka, zatem upadłej nie było stać na wykupienie niezbędnych leków (a jest osobą schorowaną), nie wspominając już o innych potrzebach życia codziennego jak np. zakup ubrania, obuwia czy podstawowych kosmetyków. W tym stanie rzeczy nie można oczekiwać od upadłej, że będzie w stanie wygospodarować jakąkolwiek kwotę na spłatę zobowiązań.

Mając na względzie powyższe okoliczności, w ocenie Sądu wobec upadłej spełnione zostały przesłanki umorzenia zobowiązań bez ustalenia planu spłat. Podkreślić należy, że odstąpienie od ustalenia planu spłaty, a zatem rezygnacja z istotnego stadium postępowania upadłościowego, powinno mieć charakter wyjątkowy i taka też sytuacja występuje w niniejszej sprawie. Upadła nie jest zdolna do jakiegokolwiek spłaty na rzecz wierzycieli. Jest bowiem osobą starszą, która nie ma możliwości wygenerowania większych dochodów. Brak majątku w powiązaniu z niskimi źródłami przychodów, pochodzącymi ze świadczenia rentowego i dodatku pielęgnacyjnego, a także ciężka sytuacja zdrowotna upadłej przemawiają, za uznaniem, że upadła nie jest w stanie dokonywać jakichkolwiek spłat na rzecz wierzycieli. Ustalenie w obecnych warunkach życia upadłej planu spłaty wierzycieli powodowałoby, że nie byłaby w stanie zaspokoić swych podstawowych potrzeb życiowych jak np. wykupienie niezbędnych leków.

Umarzając zobowiązania upadłej bez ustalenia planu spłaty, Sąd miał także na uwadze naczelną zasadę jaką ustawodawca przewidział dla postępowań upadłościowych prowadzonych wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, wyrażoną w art. 2 ust. 2 pu. Zasadą tą jest umorzenie zobowiązań upadłego, a dopiero jeśli to możliwe zaspokojenie roszczeń wierzycieli w jak najwyższym stopniu.

Na marginesie Sąd wskazuje, że na uwzględnienie nie mogły liczyć wnioski wierzycieli (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycji Zamknięty z siedzibą w W. oraz wierzyciela (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycji Zamknięty z siedzibą w W. o ustalenie, że upadła doprowadziła do swojej niewypłacalności w wyniku umyślnego działania lub co najmniej w wyniku rażącego niedbalstwa. Analizując sytuację osobistą i majątkową upadłej, Sąd doszedł do przekonania, że trwały brak zdolności do sfinansowania planu spłaty choćby na minimalnym poziomie uzasadnia umorzenie zobowiązań bez ustalenia planu spłaty wierzycieli. Sąd zatem nie ustalał w orzeczeniu przyczyn popadnięcia w stan niewypłacalności upadłej, bowiem miało to już drugorzędne znaczenie.

Mając na uwadze wszystkie wyżej wskazane argumenty, Sąd umorzył zobowiązania upadłej powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości na podstawie art. 491¹⁶ ust. 1 pu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt IV sentencji postanowienia na podstawie art. 491¹⁶ ust. 2 pu, obciążając nimi Skarb Państwa.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

Gdańsk, 09.01.2023 r.